

Social- og indenrigsminister Astrid Krag
Holmens Kanal 22
1060 København K

FURESØS SYNSPUNKTER VEDR. UDLIGNING

16. december 2019

Kære Astrid

Furesø Kommune
Stiager 2
3500 Værløse
Tlf.: 7235 4000

Først tak for dit besøg i Lynghuset den 28. oktober. Det var en god oplevelse for alle, og ikke mindst for brugerne af huset.

Jeg vil nedenfor beskrive Furesøs særlige udfordringer og perspektiver i forhold til udligningssystemet.

Furesøs økonomiske udfordringer

Furesøs økonomi er stadig præget af den store gæld fra Farumtiden med en aktuelt restgæld på 2,3 mia. kr. og årlige udgifter til renter og afdrag på 123 mio. kr. - svarende til ca. 5 pct. af vores samlede budget.

Hertil kommer stærkt stigende bidrag til udligning: Fra knapt 157 mio. kr. i 2009 til ca. 321 mio. kr. i 2019. En stigning i bidraget på 104% i en periode, hvor kommunens skatteindtægter er øget med 33%. Mere end 11 pct. af Furesøs samlede skatteindtægter går i 2020 således til lands- og hovedstadsudligningen – herunder til flere kommuner, der har et lavere skattetryk og et højere serviceniveau end Furesø.

Endelig er Furesø stærkt udfordret af den demografiske udvikling med kraftige udgiftsstigninger til ældre, sundhed og det specialiserede socialområde. Antallet af + 80 årige stiger med mere end 60 pct. frem mod 2030.

Det bemærkes, at ca. 30 pct. af alle boliger i Furesø er almene, og at der i de tre største almene boligområder (Farum Midtpunkt, Langhuset, og Espebo) bor mere end 7.000 borgere eller godt 15 pct. af Furesøs indbyggere. Furesø har netop taget initiativ til et § 17, stk. 4-udvalg om håndtering af de boligsociale udfordringer i kommunen.

Løbende effektiviseringer og øget beskæftigelse

For at håndtere ovenstående økonomiske udfordringer har Furesø siden 2010 måtte effektivisere kommunens drift med mere end 350 mio. kr. Samtidig har vi gennem et målrettet samarbejde med det lokale erhvervsliv øget beskæftigelsen og reduceret antallet af borgere på kontanthjælp og andre overførselsindkomster. I dag er ledigheden i Furesø blandt landets laveste.

Øgede udgifter til udligning vil forrykke balancen

Furesø modtager i 2019 og 2020 et årligt tilskud på ca. 25 mio. kr. som kompensation for den seneste tekniske opgørelse af udlændinges uddannelsesbaggrund. Furesø er uenig i den gennemførte regulering, der rammer Furesø ekstra hård som følge af de mange udlændinge i kommunen.

Furesø modtager ligeledes et midlertidigt tilskud på 13 mio. kr. vedr. konteringsændringen mellem ældre og handicapområdet.

Hvis de gennemførte reguleringer i udligningssystemet fastholdes uden at forlænge de særlige tilskud, vil det budgetmæssigt ramme Furesø med ca. 38 mio. kr. om året, hvilket ikke kan håndteres uden mærkbare serviceforringelser.

Vi forventer, at der tages højde herfor i den fremtidige justering af udligningssystemet.

Behov for et nyt udligningssystem

Vi er helt enige i, at der skal ske udligning mellem kommuner, så borgerne ikke oplever alt for forskelligt serviceniveau og beskatning rundt om i landet.

Der er i høj grad brug for en forenkling af udligningssystemet, så der findes en model, hvor de kommuner, der har et særligt behov hjælpes - og hvor der samtidig gøres op med skævhederne i det nuværende udligningssystem.

I Furesø finder vi det urimeligt, at vi gennem de seneste ti år har oplevet en fordobling i udligningsbidraget, når vi på en lang række områder er mere udfordret end nogle af de kommuner, der i dag er nettomodtagere i udligningssystemet.

Vi skal derfor anmode om, at nedenstående principper inddrages i den fremtidige justering af udligningssystemet:

1) Loft over stigningstakst i udligningsbidrag

Kommunernes nettobidrag til udligningssystemet bør som udgangspunkt kun kunne stige svarende til den almindelige pris- og lønudvikling. Såfremt

kommuner gennem de seneste 10 år har oplevet ekstraordinære stigninger i deres bidrag til udligning, bør der tages hensyn hertil ved fastsættelse af fremadrettede bidrag og stigningstakten i disse.

2) Indregn det demografiske udgiftsbehov fuldt ud i udligningen, så der tages højde for, at en stor andel af ældre betyder ekstra kommunale udgifter

Furesø oplever som nævnt en stor vækst i antallet af ældre og også et stigende børnetal. Det er positivt, at regeringen i aftalen med KL udvider rammerne, så der også kommer økonomi til de øgende opgaver som følge af befolkningsudviklingen. Men det er u hensigtsmæssigt, at der i den demografiske del af udgiftsbehovsopgørelsen alene bliver taget højde for 67 % af de merudgifter, som flere børn og ældre medfører. Det skævvrider økonomien mellem kommunerne og betyder, at kommuner med en stor andel af ældre og børn har vanskeligere ved at levere god service end kommuner med en stor andel unge og erhvervsaktive. Furesø ønsker derfor, at demografi skal udlignes bedre.

3) Loft over hvor stor en andel af de ekstra skatteindtægter, der kan udlignes

I kommuner, der er nettobidragssydere til udligningssystemet, er der i dag stort set intet incitament til at skabe udvikling, da op mod 90 pct. af øgede skatteindtægter i Furesø skal betales i udligning. Derfor bør der sættes et loft på udligning fra en kommune på eksempelvis maks. 85 pct. Det høje udligningsniveau dæmper i praksis initiativ og virkelyst i en række kommuner til ulempe for helheden og dermed på sigt også for de kommuner, der har et svagere udgangspunkt.

4) Lad selskabsskatten indgå fuldt ud i udligningen,

Det forhold, at selskabsskatten ikke indgår fuldt ud i udligningsopgørelsen, betyder, at kommuner med mange virksomheder og store indtægter fra selskabsskat samtidig kan modtage mange midler via udligningssystemet fra kommuner med færre virksomheder. Det virker urimeligt, da historiske og geografiske forskelle jo spiller ind i forhold til, hvor virksomheder har placeret sig. Hvis selskabsskatten indgår fuldt ud i udligningen, vil man kunne tage højde for, at vi har sammenhængende, regionale arbejdsmarkeder og samtidig modvirke, at der skabes store forskelle i kommunernes vilkår inden for samme region.

5) Undgå, at kommuner som følge af udligning kan holde et skattetryk, der er lavere end landsgennemsnittet

Det virker helt urimeligt, at kommuner med et lavere skattetryk end eksempelvis Furesø er nettobidragsmodtagere i udligningssystemet. Det kan ikke være rigtigt, at man gennem indtægter fra udligning kan sikre et skattniveau under landsgennemsnittet.

Jeg håber, du vil tage ovenstående overvejelser med videre i arbejdet. Vi har vedlagt et kort oplæg, der uddyber vores overvejelser.

Jeg tager også gerne et møde med dig om sagen.

Venlig hilsen

Ole Bondo Christensen
Borgmester